

ΑΛΕΚΟΣ ΜΑΡΚΙΔΗΣ

Αν ο Πρόεδρος ζητούσε αποκεντρωμένη ομοσπονδία θέλοντας να διαγραφούν ορισμένες εξουσίες και όργανα από την κεντρική Κυβέρνηση, εγώ θα ήμουν 100% σύμφωνος

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου-Δρουσιώτου
antigoni.drousiotou@phileleftheros.com

Αν θέλουμε κάποια πράγματα στο Κυπριακό, δεν πρέπει να τα ζητούμε δημοσίως, τονίζει ο πρώην Γενικός Εισαγγελέας, Αλέκος Μαρκίδης, στέλνοντας το μήνυμα και στις δυο πλευρές. Όπως εξηγεί, οι δημόσιες παρεμβάσεις σημαίνουν έμμεσα κάποιες καινούργιες κόκκινες γραμμές. Παρασύρεται η κοινή γνώμη με αποτέλεσμα να μην μπορεί σε δυο μήνες να δεχτεί κάτι το διαφορετικό, και δημιουργούνται εμπόδια στην ομαλή ροή των διαπραγματεύσεων.

Όσον αφορά στο θέμα της αποκεντρωμένης ομοσπονδίας θυμίζει πως είναι η δική μας πλευρά που ήταν επίμονη να φορτώσει το ομοσπονδιακό κράτος με όσες το δυνατόν περισσότερες εξουσίες, επιτροπές και πολυμελή όργανα, ενώ ο ίδιος δεν συμφωνούσε. Πιστεύει ότι η ώρα της κρίσεως δεν είναι μακριά στο Κυπριακό και τονίζει πως πρέπει να υποχρεωθεί η Τουρκία να δώσει μια σαφή απάντηση στα μεγάλα θέματα. Αποκλείει τη λύση δυο κρατών και θέτει ως εναλλακτικό σενάριο την προσπάθεια διατήρησης της κατάστασης που υπάρχει.

Το εκπληκτικό είναι ότι μόνο 3 βέτο υπάρχουν, για εξωτερική πολιτική, ασφάλεια και άμυνα

-Η επάνοδος σας στον Δημοκρατικό Συναγερμό είναι μια νέα προσέγγιση;

-Τι σημαίνει επάνοδος; Με κλέσαν να ενημερώσω τα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού σε σχέση με το τι σημαίνει η έννοια της Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας. Σε αυτή την πρόκληση ανταποκρίθηκα θετικά. Τιποτε πέραν αυτού.

-Ναι, αλλά ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ σας καλωσόρισε, είπε ότι παρευρήθηκε στο πραγματικό πολιτικό σας σπίτι, μίλησε για μια σύναξη παλιών στελεχών.

-Με πολλούς προσκεκλημένους που δεν ήταν καν του Δημοκρατικού Συναγερμού. Αυτό ήταν θέμα δικό τους, όχι δικό μου και ο καθένας είναι υπεύθυνος γι' αυτά που λέει ο ίδιος. Είχα μιλήσει και σε άλλη συγκέντρωση του ΔΗΣΥ, στην οποία είχε έλθει καθυστερημένα κι ο Γλαύκος Κληρίδης, ήταν λίγο πριν τον θάνατό του.

-Οι σχέσεις σας με τον Γλαύκο Κληρίδη πώς ήταν;

-Συμφωνούσαμε σε πάρα πολλά θέματα σε σχέση με τον χειρισμό του Κυπριακού. Υπήρξε κάποια περίοδος ψυχρότητας μετά τις προεδρικές εκλογές του 2003, αλλά έγιναν συναντήσεις μετά τις εκλογές σε πολύ καλό κλίμα.

-Έχετε πει μετὰ ταύτα στον κόσμο του ΔΗΣΥ, διότι πολλοί θεωρούν ότι από εσάς οφείλεται το γεγονός ότι έχασε τις εκλογές ο Γλαύκος Κληρίδης;

-Είναι λανθασμένη αυτή η εντύπωση. Ο Κληρίδης δεν έχασε εξαιτίας μου. Μιλούν τα ποσοστά. Ο ίδιος πήρε 38,5%, το οποίο ήταν ένα ισχυρό ποσοστό για έναν υποψήφιο που στηριζόταν μόνο από τον ΔΗΣΥ. Εγώ πήρα 6,5%, σύνολο 45%. Επειδή έβαλα εγώ υποψηφιότητα χάθηκε το 5%; Και πήγε πού; **-Χάθηκε η δυναμική.**

ΦΩΤΟ: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΥΡΤΑΖΗΣ

Δεν είναι μακριά η ώρα της κρίσεως στο Κυπριακό

«Δίνουμε αφορμές. Αν θέλουμε κάποια πράγματα, δεν πρέπει να τα ζητούμε δημοσίως»

-Στην ουσία ήταν εκλογές ενός γύρου από τη στιγμή που όλα τα κόμματα εκτός ΔΗΣΥ συνειδητά με τον Τάσο Παπαδόπουλο. Οι προβλέψεις έδειχναν από την αρχή την εκλογή του.

-Γιατί δεν καθίσατε να βρείτε μια κοινή γραμμή με τον Γλαύκο Κληρίδη;

-Ο ίδιος με είχε πείσει να βάλω υποψηφιότητα και ήταν πολύ άργα να τραβήξω πίσω όταν άλλαξε άποψη και επελέξε να διεκδικήσει τις εκλογές. Αν με υποστήριζε θα είχα καλύτερες πιθανότητες να αντιμετωπίσω τον Τάσο Παπαδόπουλο, διότι θα ψηφίζομαι ευρύτερα από κόσμο που δεν ήταν διατεθειμένος να ψηφίσει ευθέως υποψήφιο του ΔΗΣΥ.

-Βλέπετε καινά στοιχεία με τη σημερινή σχέση Αναστασιάδη - Αβέρωφ;

-Δεν είμαι διατεθειμένος να σχολιάσω τη σχέση Αναστασιάδη - Αβέρωφ Νεοφίτου που εν πάση περιπτώσει δεν τη γνωρίζω. Ο Αβέρωφ Νεοφίτου ήταν ο συντονιστής της προεκλογικής του Νίκου Αναστασιάδη στις τελευταίες προεδρικές εκλογές.

-Υπάρχει μια μεγάλη σύγχυση στον κόσμο για τη θετική ψήφο και το βέτο.

-Το βέτο προϋποθέτει λήψη νόμιμης απόφασης με βάση την εξουσία που δίνει ένα Σύνταγμα. Θετική ψήφος σημαίνει ότι έχω ένα πολυμελές όργανο και για να πάρω απόφαση χρειάζομαι και μια θετική ψήφο από την κάθε Κοινότητα. Η έλλειψη θετικής ψήφου σημαίνει ότι δεν λαμβάνεται απόφαση. Το να ληφθεί απόφαση και να μπλοκαριστεί με βέτο ο αντίκτυπος είναι πολύ διαφορετικό, δημιουργείται σύγκρουση κατά μέτωπο. Στην ουσία τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, που όποτε θέλουμε τα προβάλλουμε και άλλοτε τα παραβλέπουμε, μας βάζουν να τετραγωνίσουμε τον κύκλο. Δηλαδή, θέλουν αποτελεσματική συμμετοχή και των δυο Κοινοτήτων σε όλα τα όργανα της ομοσπονδίας που δεν σημαίνει αριθμητική ισότητα, εξ ου θα είναι 7 Ελληνοκύπριοι υπουργοί και 4 Τουρκοκύπριοι, αλλά εξισορροπεί πολιτική ισότητα. Δεν έχει αμφισβητηθεί ότι το στάτους της μιας πολιτείας θα είναι ακριβώς το ίδιο με την άλλη. Θα έχουν ίσο αριθμό εξουσιών και η κάθε μια θα ασκεί στα εδαφικά της όρια. Η δυσκολία είναι στο κέντρο με την αποτελεσματική συμμετοχή, που σημαίνει ότι δεν θα κάνει η πλειοψηφία αυτό που θέλει. Το εκπληκτικό που δεν ήξερα ότι είχε συμβεί είναι ότι μας είπε ο Πρόεδρος στα πλαίσια μιας απάντησης στη δημοσιογραφική του διάσκεψη ότι μόνο 3 βέτο υπάρχουν, για εξωτερική πολιτική, ασφάλεια και άμυνα. Πότε μπήκαν μέσα αυτά; Κανείς δεν ασχολήθηκε. Αυτό το επιβεβαίωσε κι ο Ακιντζί στη δική του δημοσιογραφική διάσκεψη. Δεν καταλαβαίνω τι γίνεται σε αυτό τον τόπο. Προκαλούμε τρικιμιά για ένα «εραργακά κατώτερο» θέμα και δεν προκαλούμε τρικιμιά για

εξουσίες και όργανα από την κεντρική κυβέρνηση, εγώ θα ήμουν 100% σύμφωνος. Αυτή ήταν και η θέση του ΔΗΣΥ την ημέρα που μίλησα και τίποτα δεν αναφέρθηκε για τη λεγόμενη θετική ψήφο.

-Υπάρχει μια μεγάλη σύγχυση στον κόσμο για τη θετική ψήφο και το βέτο.

-Το βέτο προϋποθέτει λήψη νόμιμης απόφασης με βάση την εξουσία που δίνει ένα Σύνταγμα. Θετική ψήφος σημαίνει ότι έχω ένα πολυμελές όργανο και για να πάρω απόφαση χρειάζομαι και μια θετική ψήφο από την κάθε Κοινότητα. Η έλλειψη θετικής ψήφου σημαίνει ότι δεν λαμβάνεται απόφαση. Το να ληφθεί απόφαση και να μπλοκαριστεί με βέτο ο αντίκτυπος είναι πολύ διαφορετικό, δημιουργείται σύγκρουση κατά μέτωπο. Στην ουσία τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, που όποτε θέλουμε τα προβάλλουμε και άλλοτε τα παραβλέπουμε, μας βάζουν να τετραγωνίσουμε τον κύκλο. Δηλαδή, θέλουν αποτελεσματική συμμετοχή και των δυο Κοινοτήτων σε όλα τα όργανα της ομοσπονδίας που δεν σημαίνει αριθμητική ισότητα, εξ ου θα είναι 7 Ελληνοκύπριοι υπουργοί και 4 Τουρκοκύπριοι, αλλά εξισορροπεί πολιτική ισότητα. Δεν έχει αμφισβητηθεί ότι το στάτους της μιας πολιτείας θα είναι ακριβώς το ίδιο με την άλλη. Θα έχουν ίσο αριθμό εξουσιών και η κάθε μια θα ασκεί στα εδαφικά της όρια. Η δυσκολία είναι στο κέντρο με την αποτελεσματική συμμετοχή, που σημαίνει ότι δεν θα κάνει η πλειοψηφία αυτό που θέλει. Το εκπληκτικό που δεν ήξερα ότι είχε συμβεί είναι ότι μας είπε ο Πρόεδρος στα πλαίσια μιας απάντησης στη δημοσιογραφική του διάσκεψη ότι μόνο 3 βέτο υπάρχουν, για εξωτερική πολιτική, ασφάλεια και άμυνα. Πότε μπήκαν μέσα αυτά; Κανείς δεν ασχολήθηκε. Αυτό το επιβεβαίωσε κι ο Ακιντζί στη δική του δημοσιογραφική διάσκεψη. Δεν καταλαβαίνω τι γίνεται σε αυτό τον τόπο. Προκαλούμε τρικιμιά για ένα «εραργακά κατώτερο» θέμα και δεν προκαλούμε τρικιμιά για

το μεγάλο θέμα.

-Το θέμα των εξουσιών του κεντρικού κράτους θα μπορούσε εύκολα να λυθεί από τους δυο διαπραγματευτές;

-Για πολλά χρόνια οι εξουσίες του κεντρικού κράτους ήταν 12. Κάπου λέχθηκε ότι έγιναν 15 επί Τάσσο Παπαδόπουλο. Κατά τη διάρκεια των συνομιλιών Χριστόφια - Ταλάτ αυξήθηκαν σε 19 και κατά τη διάρκεια των συνομιλιών Αναστασιάδη - Ακιντζί αυξήθηκαν ακόμα περισσότερο, άλλος λέει 24 και άλλος 26. Το να μειωθούν είναι θέμα ενός απογεύματος. Αυτό το πράγμα δεν μπορεί να πάει σε μάκρος ούτε και να αποτελέσει εμπόδιο επίλυσης του Κυπριακού.

-Γιατί τέθηκε πάρα;

-Δεν είναι σε θέση να το εξηγήσω, αλλά ο Πρόεδρος έδωσε γι' αυτό δημοσιογραφική διάσκεψη, η οποία δεν έπαισε και πάρα πολλούς.

-Εσάς σας έπεισε;

-Δεν με έπεισε διότι με τον τρόπο που τα λέει και τις δηλώσεις που περιβάλλουν την όλη ιδέα δηλητηριάζεται η ατμόσφαιρα και δημιουργείται νέο χάσμα μεταξύ των δυο Κοινοτήτων στην Κύπρο. Αυτό είναι γεγονός και γίνεται η ευκαιρία σε Τουρκοκύπριους ηγέτες να λένε ότι οι Ελληνοκύπριοι θέλουν να τραβήξουν πίσω και να μην αναγνωρίσουν την πολιτική ισότητα όπως την εξηγήσαν τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Δίνουμε αφορμές. Αν θέλουμε κάποια πράγματα, δεν πρέπει να τα ζητούμε δημοσίως. Αυτό ισχύει και για τις δυο πλευρές. Το δημοσίως σημαίνει έμμεσα ότι βάζεις κάποιες καινούργιες κόκκινες γραμμές. Ότι παρασύρεις την κοινή γνώμη να μην μπορεί σε δυο μήνες να δεχτεί κάτι το διαφορετικό, και δημιουργείς εμπόδια στην ομαλή ροή των διαπραγματεύσεων. Αυτό θα έπρεπε να τα συζητήσουν οι δυο ηγέτες σε συναντήσεις τους και άμεσα για να δουν πού μπορούν να συμφωνήσουν.

Πρέπει να αναγκαστεί η Τουρκία να δώσει μια σαφή απάντηση

Πού στηρίζεται η αισιοδοξία για κατάληξη σε όρους αναφοράς;

-Ξέρουμε για όλα αυτά που συζητούμε ποια είναι η θέση της Τουρκίας;

-Για να το μάθουμε πρέπει να φτάσουμε σε ένα σημείο που θα απομείνει η απάντηση της Τουρκίας πάνω στα μεγάλα θέματα που μας ενδιαφέρουν, ασφάλεια, εγγυήσεις και στρατεύματα. Αν αυτά δεν λυθούν ικανοποιητικά, δεν θα λυθεί και δεν πρέπει να λυθεί το Κυπριακό. Πρέπει να αναγκαστεί η Τουρκία να δώσει μια σαφή απάντηση. Όσο ασχολούμαστε με άλλα θέματα, η Τουρκία διαφεύγει. Τι έλεγε ο Τσαβούσογλου εκείνη τη νύχτα στο Κραν Μοντανά; Δεν ξέρω. Έπρεπε να έλθουν οι Πρωθυπουργοί για τα στρατεύματα, αλλά φαίνεται ότι εμείς είπαμε στον Τσίπρα να μην πάει. Έτσι διέφυγε η Τουρκία. Λέμε συνεχώς ότι η Τουρκία

Να δούμε αν μπορεί να λυθεί το Κυπριακό κατά τρόπο ανεκτό

είναι αδιάλλακτη, η Διεθνής Κοινότητα έχει την έκθεση του Γενικού Γραμματέα που λέει ότι η στάση της ήταν εποικοδομητική.

-Μια Τουρκία που έχει εισέλθει με το ερευνητικό πλοίο «Μπαρμπαρός» στο θαλασσοτεμάχιο 4 της κυπριακής ΑΟΖ, συνοδεύόμενο από τουρκικά πολεμικά πλοία.

-Μα και γι' αυτό έγραψε ο Γενικός Γραμματέας στην έκθεσή του. Μας είπε ότι θα υπάρξει νέος πυρετός με τις απειλούμενες έρευνες για υδρογονάνθρακες. Υπάρχουν εννοϊκές για μας δηλώσεις στο θέμα αυτό των Η.Π.Α. και της Ε.Ε., σφοδρούν την εξουσία να κάνουν έρευνες και διατρήσεις, αλλά προσηθόνουν ότι οτιδήποτε εκμεταλλεύσιμο βρεθεί θα πρέπει να τύχει εκμετάλλευσης προς όφελος και των δυο

κοινοτήτων. Αν νομίζουμε ότι θα πολεμήσουν για μας είναι άλλη ιστορία, δεν πρόκειται να γίνει κάτι τέτοιο.

-Αν βρεθούν κοιτάσματα χωρίς λύση Κυπριακού θα είναι αιτία πολέμου;

-Δεν νομίζω τα πράγματα να φθάσουν μέχρι εκεί. Πολλοί στηρίζονται στο Διεθνές Δίκαιο. Δεν διαφωνώ, γιατί είναι το κυριότερο όπλο μας.

Χρειάζεται, όμως, προσεγμένη αξιολόγηση του όπλου αυτού. Υπάρχει κατοχή για 44 χρόνια και κανείς δεν μιλά για κατοχή ούτε τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Το ερώτημα είναι μέχρι ποιο σημείο μπορεί το Διεθνές Δίκαιο να σε διασώσει; Αυτή τη στιγμή γίνεται μια διάτρηση από αμερικανικών συμφερόντων εταιρεία, η οποία συνήθως στηρίζεται διαχρονικά από την

Κυβέρνηση των ΗΠΑ. Γίνεται η διάτρηση σε έναν χώρο που δεν τον διεκδικεί η Τουρκία ούτε για τον εαυτό της ούτε για τους Τουρκοκύπριους. Μας λέει ότι το τεμάχιο 10 ανήκει στους Μουσουλμάνους της Αντύπου! Είναι φανερό ότι δεν θα υπάρξει παρενόχληση εκείνης της διάτρησης. Μέχρι να γίνει εκμετάλλευση ποσότητας θα χρειαστούν 4-5 χρόνια. Τι θα γίνει αν κάνει διάτρηση η Τουρκία σε άλλο δικό μας οικόπεδο; Θα την καταγγέλλουμε. Παρακάτω;

-Τι θεωρείτε ότι πρέπει να γίνει τώρα;

-Πρέπει να δούμε αν μπορεί να λυθεί το Κυπριακό κατά τρόπο ανεκτό, αλλά να συνεπάργεται αποχώρηση της Τουρκίας από την Κύπρο. Δεν μπορώ να αλλάξω τη γεωγραφική θέση της Τουρκίας, ούτε μπορώ να αλλάξω τη δυναμική της γεωστρατηγικής της θέσης. Άλλο είναι, όμως, να έχει 40 χιλιάδες στρατεύματα κατοχής και άλλο να φύγουν, να πάνε έστοι στην απέναντι ακτή.

-Ούτε 650 στρατώνες όπως της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας;

-Και 950 Ελλαδίτες. Αυτό θα το κρίνει κανείς την τελευταία στιγμή, δεν πρέπει να ναυαγήσει γι' αυτό μια συμφέρουσα λύση. Η προτεραιότητα πρέπει να είναι να φύγουν τα στρατεύματα κατοχής. Αν δεν το κατορθώσουμε, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε για λύση.

-Και τότε πάμε για δύο κράτη;

-Όχι, δεν πάμε για δύο κράτη, θα προσαρτηθούν να διατηρήσουν την κατάσταση που υπάρχει. Όλοι λένε ότι δεν θα διατηρηθεί, αλλά αν κάτι ληθεί χωρίς να μπορεί κανένας να αποδώσει ευθύνες στη δική μας πλευρά, ίσως μπορεί να διατηρηθεί.